

ZAM Zdravotnictví a medicína

MĚSÍČNÍK PRO ODBORNÍKY VE ZDRAVOTNICTVÍ

3⁸
2012

Jednou z oceněných osmnáctého ročníku soutěže Sestra roku se stala Lenka Holubová.

více od str. 32

Sestra roku

mf
MLADÁ FRONTA

Marie Janoušková, držitelka Čestného ocenění za celoživotní dílo v ošetrovatelství

Sestra roku 2017

Ve čtvrtek 1. března 2018 se v divadle Hybernium v Praze 1 konalo slavnostní předávání ocenění již 18. ročníku soutěže Sestra roku, kterou pořádá divize Medical Services vydavatelství Mladá fronta.

Zleva Hana Rittsteinová, Lenka Holubová, Miroslava Zoubková, Pavla Opálková, Ludmila Prokopová, Kateřina Drlíková, ředitel divize Medical Services Karel Novotný, Marie Janoušková a Marta Rysková

Záštitu nad prestižní soutěží již tradičně převzaly Dagmar Havlová za Nadaci Dagmar a Václava Havlových VIZE 97, Ministerstvo zdravotnictví ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Magistrát hl. města Prahy. Odborným garantem soutěže je Česká asociace sester.

Ocenění Sestra roku 2017 bylo uděleno ve dvou kategoriích: Sestra v přímé ošetrovatelské péči a Sestra v managementu a vzdělávání.

Vítězkou kategorie **Sestra v přímé ošetrovatelské péči** se stala **Ludmila Prokopová**, vrchní sestra oddělení anesteziologie a intenzivní medicíny, Oblastní nemocnice Příbram, a. s. Na druhém místě se umístila **Mgr. Kateřina Drlíková**, stomická sestra Chirurgické kliniky 2. LF UK a Fakultní nemocnice Motol Praha. Třetí byla **Lenka Holubová**, staniční sestra oddělení následné lůžkové péče Vltkovické nemocnice, a. s., Ostrava-Vítkovice.

V kategorii **Sestra v managementu a vzdělávání** zvítězila **Hana Rittsteinová**,

emeritní vrchní sestra Gynekologicko-porodnické kliniky 1. LF UK a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Druhé místo získala **Mgr. Pavla Opálková**, vrchní sestra oddělení neonatologie, Fakultní nemocnice Brno. Na třetím místě skončila **Marta Rysková**, vedoucí sestra domácí zdravotní péče Městského centra komplexní péče v Benátkách nad Jizerou.

Redakce časopisu Zdravotnictví a medicína udělila mimořádnou cenu **Čestné ocenění za celoživotní dílo v ošetrovatelství**. Držitele ceny vybírá redakce ze všech došlých přihlášek s cílem ocenit celoživotní práci nominovaného, jež představuje významný kvalitativní přínos pro rozvoj oboru ošetrovatelství. Čestné ocenění za celoživotní dílo v ošetrovatelství bylo uděleno **Mgr. Marii Janouškové**, emeritní hlavní sestře Nemocnice Strakonice, a. s.

Sestra mého srdce – ocenění veřejnosti

Vítěze kategorie bylo možné vybírat z finalistů všech vyhlašovaných kategorií,

kteří vybrala první odborná porota, a držitelky Čestného ocenění za celoživotní dílo v ošetrovatelství, a to prostřednictvím webových stránek www.sestramehosrdce.cz a <https://www.frekvence1.cz/>. Nejvíce hlasů a titul Sestra mého srdce v online anketě získala **Lenka Holubová** z Vltkovické nemocnice, a. s.

Zdravotnická škola roku

Již podruhé proběhlo také vyhlášení vítěze kategorie Zdravotnická škola roku. Podporou středoškolského zdravotnického vzdělávání chce vydavatelství Mladá fronta připomenout jeho celospolečenský význam a motivovat budoucí nelékařské zdravotníky, aby se pro studium na zdravotnických školách rozhodli. Vítězem se stala **Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední škola zdravotnická Ústí nad Labem**, Palachova 35. Cenu převzala ředitelka školy **PhDr. Miroslava Zoubková**.

Mgr. Markéta Mikšová

Foto: Jan Berghauer

Odborná porota Sestra roku

Předsedkyní odborné poroty 18. ročníku soutěže Sestra roku byla **Bc. Anna Skalická**, viceprezidentka České asociace sester. V porotě dále zasedli: **Mgr. Jiří Čáp**, vítěz kategorie Sestra v managementu a vzdělávání soutěže Sestra roku 2016, **Mgr. Kateřina Hašová**, členka představenstva Profesní a odborové unie zdravotnických pracovníků, **Ing. Daniel Horák**, generální ředitel společnosti Dr.Max ČR, **Ing. René Janosch**, člen

představenstva společnosti AGEL, a. s., **Mgr. Hana Kadečková**, tisková mluvčí Zdravotní pojišťovny MV ČR, **doc. MUDr. Ondřej Měšťák** z Kliniky plastické chirurgie Nemocnice Na Bulovce, **Mgr. Jana Mikulková**, ředitelka Národního centra ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, **Mgr. Jana Nováková**, náměstkyně pro ošetrovatelskou péči Fakultní nemocnice Motol, **Ing. Jiří Sládek**, ředitel digitálních aktivit mediál-

ní skupiny Lagardère Active ČR. **Mgr. Alice Strnadová**, ředitelka Odboru ošetrovatelství a nelékařských povolání, hlavní sestra Ministerstva zdravotnictví ČR, **prof. MUDr. Miloš Táborský, Ph.D., FESC, MBA**, přednosta I. interní kliniky-kardiologické Fakultní nemocnice Olomouc, **Ing. Marek Třeška, MBA**, člen představenstva a výkonný ředitel společnosti HARTMANN-RICO, a. s., a **Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch**, ministr zdravotnictví České republiky.

Nejvyšší ocenění – motivovaný pacient

*V online anketě Sestra mého srdce, v níž hlasovala veřejnost, získala nejvíce hlasů **Lenka Holubová**, staniční sestra Oddělení následné lůžkové péče Vítkovické nemocnice, a.s. Ostrava-Vítkovice.*

Jak se vám líbil galavečer?

Večer byl překrásný a skutečně slavnostní. Bylo mi ctí, že jsem mohla být jeho součástí. Užila jsem si soutěž Sestra roku se vším všudy, stejně jako moje ostatní nominované kolegyně. Pečovalo se o nás jako o filmové hvězdy, všechna ta náročná příprava se opravdu vyplatila.

Co pro vás znamená ocenění Sestra mého srdce z hlediska vaší profese?

Ocenění si velmi vážím a nikdy by mě nenapadlo, že bych mohla dosáhnout nejvyššího úspěchu. Myslím si, že cena nepatří jenom mně, ale i ostatním spolupracovníkům a kolegům v mém okolí a také vedení naší nemocnice, které mě nominovalo. Ještě jednou bych chtěla moc poděkovat všem, kteří mi dali svůj hlas.

Podílela jste se na vybudování Oddělení následné péče pro pacienty po mozkové příhodě. Co tito pacienti nejvíce potřebují? Lidé po mozkové příhodě mají různá postižení, s nimiž se musejí vyrovnávat. Nejčastěji se setkáváme s pohybovým handicapem a poruchami polykání. Snažíme se společně s rehabilitačními pracovníky, kteří pravidelně docházejí na naše oddělení, pacienty co nejdříve mobilizovat a naučit je samostatnosti, aby pohybové postižení bylo co nejmenší. Dalším častým omezením bývá porucha polykání. Úzce spolupracujeme

s logopedkami, které určují postupné zatěžování stravou a docházejí na pravidelná cvičení za pacienty s postižením řeči. Když po třech měsících vidíte pokroky, kterých pacient dosáhl, a vy jste mu k jeho úspěchu mohla pomoci, vidíte, že vaše úsilí a veškerá péče měla smysl. Při péči je velmi důležitá spolupráce pacientovy rodiny, jejich psychická podpora a pravidelné návštěvy.

Máte podobných oddělení v kraji dostatek?

Oddělení následné péče v našem kraji není mnoho. Myslím si, že lidé si zaslouží důstojné stáří, vzhledem ke stárnutí populace bude těchto zařízení v budoucnu potřeba mnohem více.

Co je pro vás největším uznáním?

Nejvíce mě zahřeje, když vidím spokojeného, usměvavého a motivovaného pacienta, který je schopný, třeba i s menším handicapem, vrátit se za pomoci rodiny do domácí péče.

Partneři soutěže Sestra roku 2017

Generálním partnerem byla společnost **HARTMANN-RICO, a. s.**

Hlavními partnery byly společnosti **AGEL, a. s.**, a **Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra ČR.**

Partnery soutěže byly společnosti: **BDO, BHS, BIO VENDOR, Cadenza, CK Adventura, Hlavní město Praha, SATUM Czech, Ticketstream a Všeobecná zdravotní pojišťovna.**

Ceny pro vítěze a finalistky věnovala společnost **Rüchl Crystal.**

Mediálními partnery byly společnosti: **Medixa, Frekvence 1 a Zet, Profesní a odborová unie zdravotnických pracovníků, odborný časopis Sociální Služby, týdeník EURO a vydavatelství Mladá fronta a. s.**

Velmi si vážím i poděkování od rodiny, jež k nám mnohdy na návštěvy přicházela s obavami, ale posléze zjistila, že jsme o jejich rodinného příslušníka dobře pečovali. Nakonec pochopí a uznají, že naše péče je mimořádně psychicky a fyzicky náročná.

Je pro práci sestry zásadní podpora rodiny?

Podpora naší vlastní rodiny je pro nás nesmírně důležitá. Bez tolerance, komunikace a vzájemného porozumění není práce sestry vůbec představitelná. Proto bych ráda touto cestou velmi poděkovala své rodině, která se mnou dokáže všechno sdílet.

Děkuji za rozhovor.

Mgr. Pavlína Perlíková
foto: Jan Berghauer

Více prestiže sestrám

Držitelkou Čestného ocenění za celoživotní dílo v ošetrovatelství se stala **Mgr. Marie Janoušková**, která v oboru působila 41 let. 29 let ve funkci hlavní sestry v Nemocnici Strakonice a jako externí spolupracovnice Spojené akreditační komise (SAK), kde připravovala nemocnice na akreditační šetření a pomáhala implementovat normy ISO.

Jak jste vnímala svoji nominaci – ocenění za celoživotní dílo?

Informaci o ceně jsem přijala s velkými rozpaky. Myslím si, že mi nepřísluší. Když ale cenu беру jako výsledek své práce, během níž jsem se setkala s mnoha lidmi a mohla s nimi spolupracovat, přistupuji k ní jako k ocenění celé ošetrovatelské profese. V tomto ohledu mě samozřejmě velmi potěšila.

Jaké předpoklady by měl mít člověk, který chce pracovat ve zdravotnictví?

Musí to být člověk s velkým „Č“, který dokáže vnímat pacienty, věřit jim, umí je přesvědčit, musí se jich umět zastat. A také jim poručit, aniž by se přestal chovat lidsky. Musí mít osobnostní předpoklady. Nejdůležitější je ale rodinné zázemí. Ve zdravotnictví je vícesměnný provoz, práce je náročná na psychiku, ale i na fyzickou kondici. A řadě kolegyní zázemí chybí, což je velký problém.

Z vašeho medailonku vyplývá, že umíte dobře řešit zátěžové a stresové situace.

Máte na to nějaký postup nebo se řídíte zkušenostmi a vlastním instinktem?

Za 29 let ve funkci hlavní sestry člověk posbírá spoustu zkušeností. Měla jsem spousty nadřízených a podřízených, našťastí většinu dobrých, což bylo velké štěstí. A když poznáte tolik lidí, chvíli přemýšlíte, než začnete něco řešit. Vyvarujete se zbrklých řešení. Důležité je získat si u svých kolegů důvěru. Když ji máte, lépe se s nimi domlouváte. Což je lepší než nějaké diktáty. Lidi vás sice poslechnou, ale nepřesvědčíte je. Předpokladem k řízení lidí je také vaše vlastní profesionalita. Ale já jsem s nedůvěrou nikdy neměla problémy ani v nemocnici, ani v řídicí funkci. Taková spolupráce mi bude opravdu velmi chybět.

Dá se komunikaci naučit? Soudě podle nabídky komunikačních kurzů, tak ano...

Nějaký základ musíte mít v sobě, ale musíte především chtít. Desetkrát vám někdo na kurzech řekne, jak postupovat, ale pokud necítíte, že to tak chcete vnímat a dělat, pak vám žádný kurz nepomůže. Mohla bych jmenovat i příklady, když jsme

pořádali komunikační kurzy v nemocnici a někteří lidé, kteří je absolvovali, vypadali, že všemu, co tam slyšeli, věří a zajímá je to, ale brzy jsem si všimla, že je informace spíše minuly. V první řadě musíte chtít něco změnit. Hodí se naučit základní pravidla, kdy je lepší počkat, kdy je zase potřeba řešit něco hned. Mně vždycky dobře fungovalo, když jsem se s člověkem domluvila někde o samotě. Že jsem ho neponížila, neznectila před ostatními spolupracovníky. Vždycky se mi vyplatilo, když jsem informace získala z více stran. Zažila jsem situaci, kdy v době mojí dovolené dal jeden celý tým výpověď. Pro mě to byl šok. Hned jsem jela za primářem, abych zjistila situaci, a druhý den jsem si všechny pozvala. Potěšilo mě, že čekají, jak se k celé záležitosti postavím. Že mi věří. Já jsem mohla některé věci na základě domluvy s vedením jen slíbit, ale důvěra týmu byla pro mě náplastí. Nakonec jsme se domluvili a všichni zůstali.

Co byste chtěla, aby se ve vaší profesi zlepšilo? Více kompetencí, více peněz pro sestry? Více společenské prestiže?

Jednoznačně více uznání. Peníze jsou taky důležité a k prestiži určitě patří. Pokud se mladá sestra rozhodne namísto těžké

a zodpovědné práce, kde jste stále jednou nohou v kriminále, pro méně náročnou a lépe placenou práci asistentky, je to určitě škoda. Společenská prestiž je zcela klíčová. Sestry potřebují cítit, že je lidé uznávají, že je neberou jako služky, ale profesionálky s velkými vědomostmi a znalostmi.

Od loňského léta jste v důchodu.

Neuvažovala jste o tom, že byste se do zdravotnictví vrátila alespoň na částečný úvazek?

Své práci jsem obětovala mnoho času, spoustu víkendů a přesčasů. Bylo to náročné, ale nakonec děti vystudovaly, studovala jsem já i můj manžel. Pracovala jsem ráda, ale celý život jsem v rodině přece jen trochu „dotahovala.“ Ale nakonec se mi zdálo, že nic nového nevymyslím. Že už mě práce unavuje víc, než je zdravé. Mám vnoučata a nastala etapa, že bych ráda svým dětem všechno vrátila. Ale nebylo to lehké rozhodnutí. Do Vánoc jsem se srovnávala s tím, že už nejsem mezi lidmi. Teď už se ale těším na všechno, co mě ještě čeká.

Děkuji za rozhovor.

Mgr. Pavlína Perlíková
foto: Jan Berghauer

Děkujeme partnerům soutěže!

Generální partner

O krok dál
pro zdraví

Hlavní partneři

Partneři

Záštita

Mediální partneři

Těšíme se na spolupráci v dalším, již 19. ročníku

Sestřičky nikdy nepřestanu obdivovat

Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97 tradičně poskytuje záštitu tradiční soutěži Sestra roku. Předsedkyni správní rady nadace Dagmar Havlové jsme položili pár otázek.

Letos se konal již 18. ročník soutěže Sestra roku. Patronát nad akcí jste přijala již od prvního ročníku. Proč jste se rozhodla být patronkou?

Sestra roku je ocenění, které vyzdvihuje tolik důležitou a přitom náročnou profesi. Je to příležitost, jak vyjádřit uznání všem sestřičkám a zdravotnickému personálu, bez jejichž péče si nedovedu léčbu pacientů představit. Jsem přesvědčená, že bychom jim měli říkat děkuji často a hodně nahlas, proto soutěž podporuji a pravidelně předávám Čestné ocenění za celoživotní dílo v oboru ošetrovatelství.

Je podle Vás význam ošetrovatelské profese ve společnosti vnímán odpovídajícím způsobem?

Péče o pacienty je fyzicky, ale zejména psychicky náročné zaměstnání. Finanční ohodnocení zdravotních sester rozhodně není adekvátní. Jsou totiž kladeny stále vyšší nároky na jejich vzdělání, vyžaduje se od nich odborný přístup, komunikace na perfektní úrovni a přitom je jejich práce často zaměňována za roli „sekretářek“ nebo „uklízeček“. To rozhodně není v pořádku. Naštěstí se však díky počínům, jako je například „Sestra roku“ daří jejich obětavost a vytrvalost ve společnosti akcentovat.

Myslíte si, že sestra u lůžka potřebuje vysokoškolské vzdělání?

Myslím, že nejdříve by bylo potřeba se zaměřit spíše na kvalitu středoškolského vzdělání. Podle mne má pro sestřičky větší smysl co nejvíc praxe s následným odborným celoživotním vzděláváním. Požadavky na každém oddělení se mohou lišit a pokroky v medicíně jdou velmi rychle kupředu. Ze své zkušenosti vím,

že nejschopnější sestry na sobě pracují neustále a dobrovolně. Takový přístup by měl být podporován, nařizovat extra studijní roky medicínské teorie nevidím jako zásadní.

Víte o něčem, co Vám na chování sester vadí?

Myslím, že nelze hodnotit všechny sestry paušálně. Stejně jako to nelze říci o všech číšnících, řidičích autobusu nebo úřednících. Může se najít někdo, kdo svou práci nedělá rád a pak se to třeba projeví na jeho jednání, a to bez ohledu na profesi. Takový člověk není na svém místě.

Dokážou vás za léta patronátu nad soutěží příběhy finalistů něčím překvapit?

Každý příběh je jedinečný a rok co rok žasnu nad skvělou prací, kterou finalisté soutěže odvádějí. Podle mě není potřeba žádné senzace nebo překvapujícího osudu, protože i každodenní zvládnání rutinních úkonů s nevadnoucím úsměvem, stále profesionálním přístupem a nezištným elánem si přeci zaslouží ocenění.

Zůstanete soutěží Sestra roku věrná i do budoucna?

Samozřejmě, dokud bude Sestra roku vyzdvihovat počiny všech pracovníků a následování hodných zdravotníků, tak je budu vždy obdivovat.

(eta), foto: archiv Dagmar Havlové

Inzerce ▼ M171000501

APSS ČR Vás srdečně zve na

Dvoudenní seminář pro zdravotnický management

5.–6. 4. 2018 – Ledec nad Sázavou

Z programu:

- Rehabilitační ošetrovatelství a aktivizace u seniorů s poruchou mobility
- Ošetrovatelská péče o klienty s demencí a CMP
- Kvalita není jen v papírech

- Vzdělávání zdravotnických pracovníků – novela zákona
- Ošetrovatelská péče v roce 2018
- a další

Další informace a přihlášku najdete na www.institutvzdelavani.cz, záložka „Otevřené kurzy“

Sestra roku 2017: fotoreportáž

Slavnostní předávání cen v soutěži Sestra roku proběhlo v divadle Hybernium (fotografie Sestra roku: Jan Berghauer)

Vicepresidentka České asociace sester Anna Skalická s moderátorem Liborem Boučkem

Tomáš Groh, generální ředitel HARTMANN-RICO, a. s., a Taťána Gregor Brzobohatá

Ředitel Dětského centra Jihočeského kraje Martin Karas s manželkou

Finalistky kategorie Sestra v přímé ošetrovatelské péči a Sylwia Říhošková ze společnosti HARTMANN-RICO, a.s.

Finalistky kategorie Sestra v managementu a vzdělávání

Finalistky s Dagmar Havlovou

Marie Janoušková a Tomáš Fiala, ředitel Nemocnice Strakonice, a. s.

Marek Třeška, ředitel HARTMANN-RICO, a. s.

Finalistky s ministrem zdravotnictví ČR Adamem Vojtěchem

Sestra roku 2014 Jindra Kracíková s manželem a Sestra roku 2000 Jindra Pavlicová

Artur Lukša a René Janosch ze společnosti AGEL, a. s. s doprovodem

Náměstkyně práce a sociálních věcí Marie Bílková

Andrea Skálová, šéfredaktorka ZAM, Adam Vojtěch a Karel Novotný

Daniel Horák, generální ředitel Dr. Max ČR s doprovodem a Karel Novotný

Loňská držitelka Čestného ocenění za celoživotní dílo Marie Volková (vpravo)

Marek Ztracený s kapelou

Vystoupení výtvarníka Vladimíra Hirsche – ateliér Dowis.cz

Finalistky Sestry roku 2017 s redaktorkou ZAM Markétou Mikšovou